

De 9 werken voor het lokale bestuur van TURNHOUT

**Want een lokaal beleid kan het verschil
maken.**

Dit memorandum is tot stand gekomen met de volgende partners:
Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie, Huurdersbond Antwerpen vzw
Steunpunt Turnhout, Sociaal VerhuurKantoor, ABVV, ACV, Hart boven Hard en
vzw T'ANTWOORD vereniging waar armen het woord nemen.

PUBLICATIEDATUM

mei 2018

CONTACT

Marthe Rombouts, coördinator vzw T'ANTWOORD
marthe.rombouts@tantwoord.be
014/ 43 65 16

Joke Smets, opbouwwerker vzw T'ANTWOORD
joke.smets@tantwoord.be

Jos Geysels, voorzitter vzw T'ANTWOORD

ONDERTEKENAARS

INLEIDING

Turnhout bestrijdt zijn zorgwekkende armoedecijfers

Op 14 oktober 2018 vinden in ons land de verkiezingen voor gemeentes en provincies plaats. Er staat die dag heel wat op het spel voor mensen in maatschappelijk kwetsbare posities. Voldoende inkomen, een goed dak boven het hoofd, een betaalbare energiefactuur, haalbare dokterskosten, een toegankelijk eerstelijnsaanbod (OCMW, CAW, DMW, ...), gelijke onderwijskansen voor de kinderen, redelijke toegangsprijzen voor cultuurevenementen, taallessen voor anderstaligen ... Dat zijn de bekommernissen en noden van mensen en gezinnen die het moeilijk hebben in onze samenleving.

‘Hoewel belangrijke bevoegdheden voor armoedebestrijding zich op Vlaams en federaal niveau bevinden, beschikken de gemeentes over heel wat hefboomen om het leven van mensen in armoede te verbeteren. Bovendien vormen gemeentes, met hun buurten en wijken, het meest nabije bestuursniveau. Nergens kan beleidsparticipatie door en versterking van mensen beter gerealiseerd worden.’

Gezien de dramatisch hoge armoedecijfers in het rijke Vlaanderen en zeker ook in Turnhout kunnen we ons niet voorstellen dat de armoedeproblematiek geen belangrijk punt zou zijn in de programma's van de politieke partijen voor de gemeenteraadsverkiezingen. De armoede die in onze stad bijna 1 op vijf mensen behoort immers, zoals economie, mobiliteit en veiligheid, tot de harde thema's die centraal moeten staan tijdens de campagne en, vooral, in een ambitieus bestuursakkoord na de kiescampagne.'

Op vrijdag 30 maart 2018 vroegen wij aan 60 Turnhoutenaren in een kwetsbare positie: "Je bent burgemeester in Turnhout met zakken vol geld. Wat doe je ermee?" De antwoorden daarop, aangevuld met de expertise van de middenveldorganisaties, vind je in dit memorandum.

Het lokaal beleid kan wel degelijk wegen op lokale dienstverlening, organisaties, bedrijven... We zien het als een belangrijke opdracht om onze stem te laten horen en de lokale beleidsmakers te (blijven) stimuleren om kansarmoede in onze gemeente te bestrijden. Wij zijn ervan overtuigd dat een lokale aanpak echt het verschil kan maken. Daarom vragen wij aan de lokale politici om WERK te maken van onze 9 beleidsprioriteiten.

INHOUD

WERK 1: EEN TOEGANKELIJKE EN BETAALBARE GEZONDHEIDSZORG	6
WERK 2: VRIJETIJDSPARTICIPATIE, GEEN OVERBODIGE LUXE MAAR EEN RECHT	6
WERK 3: (SOCIALE) TEWERKSTELLING	6
WERK 4: GEZOND EN BETAALBAAR VOEDSEL	7
WERK 5: GELIJKE ONDERWIJSKANSEN	8
WERK 6: WONEN EN NUTSVOORZIENINGEN	8
WERK 7: MOBILITEIT	10
WERK 8: AUTOMATISCH TOEKENNEN VAN RECHTEN	10
WERK 9: ARMOEDEBELEID	11
JA OF NEE?	12

WAT VRAGEN WE?

Een toegankelijke en betaalbare gezondheidszorg

- Investeer mee in de uitbouw van het wijkgezondheidscentrum in Turnhout.
- Stimuleer de veralgemeende derdebetalersregeling voor alle artsen in Turnhout.

Vrijtijdsparticipatie, geen overbodige luxe maar een recht

- Investeer in Rap op Stap punten.

(Sociale) tewerkstelling

- Goede ondersteuning of uitbreiding van de trajectbegeleider van het OCMW.
- Bijkomende leerplaatsen voor jongeren met beperkte arbeidskansen.
- Meer en betaalbare kinderopvang.
- Sensibiliseer interimkantoren om discriminatie op de job markt te verminderen.
- Een diversiteitsbeleid in het personeelsbestand van ons lokaal bestuur.

Gezond en betaalbaar voedsel

- Een sociale kruidenier.
- Een depot voor voedseloverschotten, die zo beter worden ingezet in bij armoedebestrijding.
- 4 sociale restaurants in de binnenstad.

Gelijke onderwijskansen

- Onderwijscheque uitbreiden naar secundair onderwijs.
- Meer ondersteuning van kwetsbare jongeren.
- Structurele middelen om de brugfiguur onderwijs te behouden én uit te breiden.

Wonen en nutsvoorzieningen

- Investeren in de LAC: nooit meer afsluiten.
- Uitbouw van een energie- en renovatieloket en aanstellen van renovatiecoaches.
- Turnhout wordt lid van ECCAR en strijdt actief tegen discriminatie op de woning(huur)markt.
- 1/3 is de max: nood aan een gemeentelijke huurtoelage.
- Verhogen kwaliteitsvol huuraanbod en gepast sociaal huuraanbod i.f.v. de noden.

Mobiliteit

- Extra investeringen in fiets- en voetpaden.

Automatische toekenning van rechten

- Proactief controleren of gezinnen krijgen waar ze recht op hebben.

Armoedebeleid

- Een armoedebeleid met jaarlijkse evaluatie.
- Systematisch gebruik van de armoedetoets.

WERK 1: EEN TOEGANKELIJKE EN BETAALBARE GEZONDHEIDSZORG

Hoe lager op de sociale ladder, hoe lager je levensverwachting. Iemand in armoede heeft minder gezonde jaren voor de boeg dan een middenklasser van dezelfde leeftijd. Veel mensen in armoede stellen gezondheidszorg uit en kampen met gezondheidsproblemen. Een gemeente kan ook zelf werk maken van toegankelijkheid van gezondheidszorg.

1. Investeer in toegankelijke, kwalitatieve eerstelijnsgezondheidszorg waaronder een wijkgezondheidscentrum in de binnenstad.
2. Sensibiliseer huisartsen en andere disciplines om de financiële drempel voor patiënten te vermijden door een veralgemeende derdebetalersregeling toe te passen. Breid dit uit naar andere disciplines. Stimuleer artsen om zich (terug) te conventioneren.
3. Nogal wat mensen geraken in de schulden door hun gezondheidskosten. Ga in overleg met ziekenhuizen over hoe hoge, niet betaalde facturen kunnen worden vermeden.

WERK 2: VRIJETIJDSPARTICIPATIE, GEEN OVERBODIGE LUXE MAAR EEN RECHT

1. Investeer in de uitbouw van Rap op Stappunten in Turnhout. Het vrijetijdsaanbod in onze regio kan via de UiTpas nog beter gekend en gebruikt worden. Zorg dat alle burgers het systeem kennen en dat er op voldoende plekken informatie en ondersteuning beschikbaar is.
2. Zet extra in op vrijetijdsbeleving van kansarme kinderen. Onze stad heeft al een kindvriendelijk label, laat ons dit vooral voor alle kinderen blijven waarmaken. Laat kwetsbare kinderen voetballen in clubs, cultuur beleven, ravotten in een jeugdbeweging, leren zwemmen... Een vrijetijdsparticipatiemedewerker die inzet op kwetsbare groepen toeleiden naar het aanbod, een apart aanbod voor kwetsbare groepen...

WERK 3: (SOCIALE) TEWERKSTELLING

1. Zorg voor een goede ondersteuning (of uitbreiding) van de trajectbegeleider van het OCMW om mensen terug naar het gewone arbeidscircuit te leiden. Op lokaal niveau zien we een stijgende nood aan begeleiding van de groter wordende groep leefloners. Hier zijn extra inspanningen nodig.
2. Stimuleer en ontwikkel de sociale tewerkstelling in Turnhout. De gemeente is een belangrijke partner om werk in eigen streek te realiseren. Geef subsidies vanuit de gemeente aan bedrijven die personen met een arbeidshandicap in dienst nemen. Blijf de lopende sociale tewerkstellingsprojecten binnen onze gemeente steunen.

3. Creëer met de Stadsregio bijkomende leerplaatsen voor jongeren met beperkte arbeidskansen. Bij stadsdiensten als administratie, technische en logistieke diensten, zorg, jeugdwerk... kunnen jongeren via de aanvraag van brugprojecten, stages proeven van diverse taken. Zo kunnen ze een betere keuze maken voor hun toekomstige beroep. Binnen de gemeentelijke diensten kan personeel (mentors) een goede begeleiding en opvolging garanderen. Voorzie als stad ook in een vervolgttraject voor deze jongeren, en implementeer dit binnen je HR-beleid als stad.
4. Sensibiliseer interimkantoren naar kwetsbare doelgroepen.
5. Hou de prijzen in de kinderdagverblijven en de buitenschoolse kinderopvang betaalbaar. Organiseer genoeg kinderopvang op plekken waar de meest kwetsbare mensen wonen: in de binnenstad. Het is voor (kwetsbare) gezinnen niet vanzelfsprekend om een plaats te vinden, maar ook niet om te onderhandelen over een opvangplan, zo nodig een sociaal tarief te vragen.
6. Het personeelsbestand van een lokaal bestuur zou een weerspiegeling van de samenleving moeten zijn. Dit vraagt om een diversiteitsbeleid met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen. Zorg voor laagdrempelige, korte en heldere aanwervingsprocedures.
7. Zorg voor meer maatwerk. We moeten kwetsbare mensen terug aan het werk krijgen. Deel uit maken van de samenleving is belangrijk voor je zelfwaarde en om isolement tegen te gaan. Tewerkstelling is een middel tot maatschappelijke integratie, voor iedereen. Ga op zoek naar nieuwe sectoren om mensen in kansarmoede naartoe te leiden. Er zijn tal van mogelijkheden in de toeristische sector. Een opleiding voor natuurgids om bosklassen te begeleiden, fietsgids voor Noorderkempen... Deze opleiding kan resulteren in reguliere tewerkstelling.
8. Bouw een goede, nieuwe samenwerking uit voor het nieuwe Wijk-werken samen met de intergemeentelijke Stadsregio Turnhout. Voorzie voor de vakbonden een adviserende rol.

WERK 4: GEZOND EN BETAALBAAR VOEDSEL

1. Zet nog meer in op het gebruik van voedseloverschotten in functie van armoedebestrijding. Er zijn veel organisaties in Turnhout die met voedseloverschotten aan de slag gaan, maar er is nood aan een steviger kader en ondersteuning. Er zijn in deze sector ook veel kansen voor sociale economie, bijvoorbeeld door het oprichten en runnen van een depot voor voedseloverschotten.
2. Investeer in een sociale kruidenier in de binnenstad: een buurtwinkel met kwalitatieve producten aan sterk verminderde prijzen. Dit is een kwaliteitsvol en vooral waardig alternatief voor noodhulp.
3. Zorg voor minstens 4 sociale restaurants in de binnenstad. Ook gezinnen die werken komen vaak niet rond. Voor hen moet er eveneens een betaalbaar aanbod blijven.

WERK 5: GELIJKE ONDERWIJSKANSEN

1. Zet in op ondersteuning van kwetsbare jongeren door CLB's en zorgleerkrachten door middel van huisbezoeken. Er is nu teveel afstand. Leerkrachten willen graag op maat werken, maar krijgen daar niet altijd de ruimte voor. Gelijke kansen worden niet alleen gecreëerd op de schoolbanken. Het onderwijs moet er dus niet alleen voor staan om gelijke (onderwijs)kansen te verwezenlijken, andere beleidsdomeinen zoals Welzijn moeten hun steentje ook bijdragen. De ontoegankelijkheid van bepaalde hulpverlening wordt afgeschoven op gezinnen, maar ook op scholen. We zien zelforganisaties en vrijwilligers zich uit noodzaak en maatschappelijk engagement taken van hulpverleners opnemen.
2. Ga in overleg met scholen om na te gaan hoe schoolkosten kunnen worden beheerst. Financiële stimuli kunnen zijn: een uitbreiding van de onderwijscheque die al bestaat voor het basisonderwijs naar het secundair. Maaltijden op school, sociale tarieven in de internaten.
3. Zorg voor structurele middelen om de brugfiguur onderwijs te behouden én uit te breiden. Een brugfiguur helpt de kloof die er kan bestaan tussen een kwetsbaar gezin en de school overbruggen. Zo'n brugfiguur heeft veel inzicht in armoede, maar ook een goede samenwerking met de school en lokale actoren. Turnhout heeft momenteel een outreachende brugfiguur in dienst, maar heel beperkt en tijdelijk.
4. Zet acties op om uitsluiting in klasgroepen te voorkomen. Pestgedrag moet (nog meer, blijvend) worden gebannen. Daar liggen vaak de kiemen van een psychische kwetsbaarheid op volwassen leeftijd. We merken nog te vaak onverschilligheid bij leerkrachten.
5. Investeer extra in levenslang leren voor kwetsbare volwassenen. Hou de vinger aan de pols bij CBE, CVO, LBC... om te voelen waar de noden zijn en waar je als lokaal bestuur kan ondersteunen.

WERK 6: WONEN EN NUTSVOORZIENINGEN

WONEN

De betaalbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de woonmarkt is voor kwetsbare doelgroepen allesbehalve een zekerheid. Sterker nog, deze grondrechten worden voortdurend bedreigd. Het betaalbare huuraanbod is te laag, zowel op de sociale als op de private huurmarkt. Ondermaatse woningen vinden via huisjesmelkers nog steeds hun weg naar de meest zwakke huurders. Uitsluiting en discriminatie komen nog steeds voor. Leegstand wordt onvoldoende streng aangepakt.

1. Zorg ervoor dat bestaande woonegelegenheden zo min mogelijk verdwijnen uit het huuraanbod. Ons lokale bestuur zet preventief en proactief instrumenten in – ambtenaren en financiële middelen – om huisjesmelkerij en inbreuken op de woonkwaliteit aan te pakken. 'Onwetende' en goedbedoelende eigenaars worden ondersteund, geïnformeerd en begeleid in de renovatie van hun (huur)woning.

2. Duldt geen discriminatie en uitsluiting op de lokale woningmarkt. Maak en voer een beleid gericht op de vastgoedmakelaars en de private verhuurders. Turnhout wordt lid van de European Coalition of Cities Against Racism en bouwt mee een juridisch kader uit teneinde discriminatie op de woningmarkt te bestrijden bijv. door de invoering en uitwerking van praktijktests mee te ondersteunen.
3. Promoot energiemeesters en renovatiecoaches en bouw een renovatie- en energieloket uit. Aan dit loket kunnen alle burgers (eigenaars, verhuurders en huurders) terecht voor informatie, advies en ondersteuning over kwaliteitsvolle, duurzame en energiezuinige maatregelen en/of het verbouwen van de (huur)woning.
4. Zet in op het verhogen van het woningaanbod door onder meer:
 - te zorgen voor nachtopvang voor elke dakloze.
 - het Sociaal Beheerrecht toe te passen (Vlaamse Wooncode) en leegstand op te eisen via de Wet Onkelinx, die met voorrang worden toegekend aan burgers van ongezonde, verkrotte en/of onbewoonbaar verklaarde woningen.
 - het SVK te ondersteunen teneinde hun aanbod aan kwalitatieve, betaalbare woningen te verhogen.
5. Zorg ervoor dat 1/3 de max is:
 Vele gezinnen betalen zich blauw aan huur en aanverwante (energie)kosten en lopen al snel op tot meer dan de helft van het gezinsbudget. Huurders die na jarenlang wachten nog steeds niet terecht kunnen op de sociale huurmarkt, verdienen naast de Vlaamse Huurpremie ook een lokale financiële ondersteuning. We pleiten voor een toegankelijk en doorzichtig systeem van een gemeentelijke huurtoelage.
6. Bewaak de werking van de sociale huisvestingsmarkt, met extra aandacht voor de behoeften van de meest zwakke (kandidaat)huurders.
 Met De Ark kan Turnhout samenwerken om de woonbehoeften in haar gemeente regelmatig te meten en erop toe te zien dat het sociale huuraanbod (en nieuwbouw) rekening houdt met deze noden, zodat kan worden ingezet op een gepast aanbod op maat van de meest behoeftige gezinnen. Nieuwe woonvormen zoals co-housen en kangoeroewonen hebben hierin ook een plaats.

NUTSVOORZIENINGEN

Gas, elektriciteit en water zijn de 'binnenkant' van het wonen. Energie- en waterarmoede moet met alle mogelijke middelen voorkomen en bestreden worden. De lokale overheid draagt een belangrijke verantwoordelijkheid en heeft gelukkig heel wat troeven in handen.

1. Leven zonder gas, elektriciteit en water is mensonwaardig. Turnhout wil nutsvoorzieningen voor iedereen. De lokale adviescommissie (LAC) is dé lokale spil in de strijd tegen energie- en waterarmoede. Turnhout engageert zich voor een verbetering van de LAC werking. Recent ontwikkelde Samenlevingsopbouw, ook in samenwerking met LAC voorzitters, deze nota's ter inspiratie:

http://www.samenlevingsopbouw-ap.be/uploads/inspiratienota_lac.pdf

http://www.samenlevingsopbouw-ap.be/uploads/warme_dienstverlening.pdf

<http://www.vmm.be/lac-water>

2. Zet in op renovatiebegeleiding om op de private huurmarkt en voor verarmde eigenaars gratis en laagdrempelig renovatiewerken op te lijsten, mee te plannen, de financieringsmogelijkheden te zoeken, premies aan te vragen en de werken op te volgen. Het resultaat moet een lagere energiefactuur en/of een betere woonkwaliteit zijn.
3. Ondersteun het Sociaal Verhuurkantoor (SVK) met een energieconsulent. De consulent begeleidt en ondersteunt de SVK huurder in alle mogelijke energievragen en –problemen. Rationeel energieverbruik, verhuis, energiescan, problematische facturatie, budgetmeters.
4. Installeer aan het welzijnsomhaal een degelijk onderbouwde woon-, water en energiebegeleiding. De dienstverlening richt zich naar alle Turnhoutse burgers maar focust zich voor zijn bereik naar de meest kwetsbare bewoners. Er is samenwerking met de bestaande energie- en welzijnsactoren. De dienstverlening / loketfunctie en volgt ook dossiers aan huis op.
5. Zet in op waterbesparing. Een eerste middel is het bekendmaken en promoten van de waterscan. Opdat huishoudens bewuster omgaan met hun waterverbruik en de besparingstips nuttig hanteren. Maak in eerste instantie de waterscan bekend via de stadskrant.
6. Waak over het behoud van de sociale openbaardienstverplichtingen. Turnhout stimuleert ook duurzaamheid om energiearmoede mede op te lossen. Ontwikkel een toegankelijk en rechtvaardig systeem voor het toekennen van de minimale levering aardgas voor energiegebruikers met een budgetmeter aardgas tijdens de winterperiode.

WERK 7: MOBILITEIT

1. Blijf investeren in openbaar vervoer, om sociale uitsluiting tegen te gaan. Goed openbaar vervoer is cruciaal voor mensen in armoede en moet ook voldoende betaalbaar zijn. Een gebrek aan mobiliteit staat de realisatie van grondrechten in de weg. Wie niet of moeilijk tot bij het ziekenhuis, gemeente, OCMW of werkplek geraakt, kan zijn grondrechten niet waarmaken. De laatste jaren heeft De Lijn in Turnhout heel wat busdiensten geschrapt of trajecten veranderd, waardoor bijvoorbeeld Zevendonk heel slecht bereikbaar is.
2. Binnen basisbereikbaarheid moet het lokale bestuur een grote rol blijven spelen in onze mobiliteit. Dat betekent niet alleen investeren in openbaar vervoer, maar ook in fiets- en voetspaden en publieke voorzieningen.

WERK 8: AUTOMATISCH TOEKENNEN VAN RECHTEN

Meer dan een kwart van de mensen die in aanmerking komen voor bijvoorbeeld een leefloon vragen dit niet aan. Ook het statuut van verhoogde tegemoetkoming is niet gekend bij alle rechthebbenden. Sterker nog: tal van maatregelen voor kwetsbare gezinnen worden niet aangevraagd. De procedures zijn te ingewikkeld, ze weten het niet of zijn te beschaamd om ervoor uit te komen. Een stad en zijn diensten staan erg dicht bij zijn inwoners.

1. Bekijk welke rechten meer automatisch toegekend kunnen worden.
2. Stimuleer hulpverlening om meer en beter in te zetten op rechtentoekenning. Helaas zijn niet alle mensen op de hoogte van hun rechten en weten ze ook niet bij welke dienst ze terecht kunnen hiervoor.
 - a. -Investeer in proactieve en preventieve dienstverlening. Benader mensen actief en informeer hen over hun rechten. Zorg voor een goede ondersteuning (ook op administratief vlak) en correcte doorverwijzing. Als mensen recht hebben op een bepaalde tegemoetkoming (bv. verhoogde tegemoetkoming, UIT-pas met kansentariaef, ...) moeten ze hierover geïnformeerd worden of beter nog automatisch ontvangen. Het is ook belangrijk te blijven investeren in het bekend maken van bestaande diensten en de sociale kaart.
 - b. Een kwalitatieve ondersteuning vraagt tijd. Kwalitatieve aandacht voor alle fases van het dienstverleningsproces is belangrijk. We pleiten voor een checklist voor maatschappelijk werkers, zodat tijdens overleg met een cliënt alle (basis)grondrechten tijdig en op een gestructureerde manier in orde worden gebracht.
3. Controleer of gezinnen wel krijgen waar ze recht op hebben. Rechten mogen niet louter voorbehouden zijn voor mensen die bekend zijn in hulpverlening of zelf de vraag naar een recht komen stellen. Zorg voor loketten waar mensen terecht kunnen, zorg voor sociale werkers die bij de mensen thuis komen (niet enkel tijdens de kantooruren).

WERK 9: ARMOEDEBELEID

Er is nooit slechts één reden of één oplossing voor problemen van armoede en uitsluiting. Het gaat steeds over een samenspel van moeilijkheden op verschillende levensdomeinen. De verantwoordelijkheid om armoede en uitsluiting terug te dringen ligt daarom bij verschillende sectoren en beleidsniveaus en bij de samenleving in zijn geheel. Ook het lokaal beleid kan een belangrijk verschil maken. Daarbij is het vertrekken vanuit een juiste analyse een goede kennis over wat echt werkt, cruciaal.

1. Breng mensen, organisaties, diensten bijeen om na te denken over mogelijke oplossingen.
2. Maak samen met deze organisaties, diensten... werk van een armoedebeleid. Tweemaal per jaar wordt dit beleid gemonitord. Hebben jullie een verschil gemaakt met het huidige beleid? Indien nee, kan er bijgestuurd worden? We vragen een jaarlijkse evaluatie van dit armoedebeleid. Deze evaluatie gebeurt met een zeer breed scala aan partners en wordt getrokken door een coördinerend schepen van armoede. In deze evaluatie willen we zeker ook de nieuwe samenwerking van het OCMW en het CAW bij het Welzijnsonthaal opnemen. Een samenwerking die we nauw willen opvolgen.

3. Zorg voor een directe dialoog, vanuit oprechte interesse, tussen diensten, beleidsvoerders en mensen in armoede. Ontmoetingen met mensen in armoede zorgt voor meer empathie en respect voor de veerkracht en het doorzettingsvermogen van deze mensen. Landen als Nederland en Zweden die het beter wat dat betreft doen, maar ook steden in België met een goede praktijk moeten ons kunnen inspireren.

4. Maak bij elke beslissing de armoedetoets. Dat is een proces waarbij een overheid bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van haar beleid oordeelt in welke mate dit beleid een impact zal hebben op armoede en ongelijkheid. Een voorbeeld waar deze armoedetoets het verschil had kunnen maken in Turnhout is DIFTAR... Een maatregel die de meest kwetsbare uit Turnhout het hardst treft.

JA OF NEE?

- Investeer je mee in een Wijkgezondheidscentrum?
 - Investeer je mee in een Rap op Stap kantoor?
 - Zorg jij voor meer en betaalbare kinderopvang?
 - Creëer jij bijkomende leerplaatsen voor jongeren met beperkte arbeidskansen?
 - Start jij een sociale kruidenier met depot voor voedseloverschotten?
 - Veranker jij de brugfiguren in het onderwijs van Turnhout?
 - Zorg jij ervoor dat er nooit mensen worden afgesloten van nutsvoorzieningen?
 - Maak jij Turnhout lid van ECCAR en ga je de strijd actief aan tegen discriminatie op de woning(huur)markt?
 - Bestrijd jij discriminatie op de private woningmarkt?
 - Kom jij op voor de minder mobiele mens, en zorg je zo voor beter voetpaden?
 - Krijgen gezinnen van jou automatisch waar ze recht op hebben?
 - Maak jij WERK van een armoedebeleid in Turnhout?
-